

3. seiklus „Halvast heaks“

Pühapäevakoolitund 13/10

Vennad kohtuvad taas

1. Moosese 42:1–8

„Vennad kohtuvad taas“ on kolmanda seikluse „Halvast heaks“ kolmas piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha 1. Moosese 42:8: „Joosep tundis oma vendi, aga nemad ei tundnud teda.“
2. Mida see kirjakoht ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

Alusta Suure Piibliseikluse iga tundi hoogsa lauluga, mille lapsed alati kergelt ära tunnevad ja mida nad kaasa laulda oskavad.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetsel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?

Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 19 paremal servas asuv ajajoon. (Võib ka näidata, et see on Vana Testamendi ajajoon ja raamatu teises osas on samasugune ajajoon Uue Testamendi lugudega. Kui sinu rühma lapsed ei tunne veel Piibli ülesehitust, siis näita neile, et Piibel jaguneb kaheks testamendiks ning need omakorda jagunevad raamatuteks, peatükkideks ja salmideks.)

2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas kolmanda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänapäeval kolmanda seikluse viie loo hulgas?

3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeesust? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.

- Millises maailma paigas on inimesed näljas, janus, kodutud või hädas? Kes on need abivajajad?
- Kas sa tead mõnda heategevusprojekti, mille kaudu saaksid neid inimesi aidata?
- Mõtle mõne raske olukorra peale oma elus. Kas sulle meenub, kuidas Jumal on sinu elus halva heaks pööranud?

Mäng

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: mõista, kuidas saame teisi aidata

Abivahendid: suured plastikust võimlemisrõngad või ajalehtedest meisterdatud rõngad; hoogne muusika (ei ole kohustuslik)

1. Pane põrandale eri paikadesse võimlemisrõngad või ajalehtedest valmistatud rõngad. Ütle lastele, et sa paned muusika mängima ja neil tuleb mööda ruumi ringi liikuda. Kui muusika lakkab, siis tuleb neil seista rõnga sees. Olenevalt rõngaste arvust võib ühe rõnga sees olla ka rohkem kui üks laps. Mängige niimoodi paar tiiru. (Kui ei ole muusika mängimise võimalust, siis võid lihtsalt võtta aega ja ühel hetkel öelda „Aeg läbi!”, mille peale lapsed peavad minema rõngaste sisse.)
2. Võta üks rõngas ära. Lapsed on ilmselt mänginud enne sarnast mängu, kus siis rõngast välja jäänud mängija läheb mängust välja. See mäng on aga pisut teistsugune. Siin on reegliks, et kui kellegi jalg või isegi osa jalast on ringi seest väljas, siis kõik, kes selles ringis on, langevad mängust välja.
3. Jätkake mängimist. Võta pidevalt rõngaid vähemaks, nii et lapsed peavad aitama üksteisel olemasolevatesse rõngastesse ära mahtuda. Lubatud on nii ühel jalal seismine kui ka toetamine millegi vastu, mis on väljaspool rõngast, peamine, et jalad oleksid rõnga sees. (Teineteise kukil või süles olemine võib olla ohtlik!) Mäng eeldab, et lapsed teevad koostööd ja aitavad üksteist, nii et kõik saaks mängus jätkata.
4. Meenutage Joosepi elus toimunud sündmusi, mida olete seni avastanud 3. seikluses. Viimati andis Egiptuse valitseja vaarao Joosepile vastutusrikka töö. Nii tegi Joosep seitse aastat rasket tööd, et egiptlastel oleks piisavalt toitu ka nälja-aastatel. Nüüd on saabunud põuaaeg, mil jões pole piisavalt vett, et maad niisutada. Viljasaak väheneb ja paljudel inimestel ei ole piisavalt süüa. Sellel ajal kogevad kõik seda, et Jumal aitab Joosepit, et tema kaudu aidata ka kõiki teisi. Aga kes laste arvates on need kõik teised?

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Jutujärg...

Näljahäda puudutas mitmeid piirkondi. Vili ei kasvanud ja inimesed kasutasid ära oma viimsedki tagavarad. Lõpuks oli toitu väga vähe järele jäänud ja maad hakkas võtma nälg. Jaakobini (Joosepi isani) Kaananimaal jõudsid kuuldused, et Egiptuses on veel toiduvarusid.

2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist välja 1. Moosese 42:1–8.

Loe selle kirjakoha tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblitest.

3. Mis edasi sai...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Joosepil võis olla üsna kummaline tunne jälle oma vendi näha -aga kõige noorem vend Benjamin, ei olnud teistega kaasa tulnud. Joosep teeskles, et peab neid spioonideks. Tõestamaks, et nad seda pole, käskis Joosep ühel vendadest n-ö pantvangiks tema juurde jääda, kuni teised on puuduoleva vennaga tagasi tulnud.

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Vennad kohtuvad taas“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 24. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?

2. Ava leheküljel 21 ja 22 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Vennad kohtuvad taas“.

3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.

4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:

- Kes on pildil?
- Mis seal toimub?
- Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
- Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
- Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 24. leheküljel.

- Mis sundis Joosepi vendi Egiptusesse rändama?
- Miks sinu arvates ükski vend Joosepit ära ei tundnud?
- Kujutle, mis samal ajal toimub Joosepi peas! Mida ta oleks võinud teha? Mida sina oleksid teinud? Mida sa arvad, miks Joosep käitub just nii?

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Õpi uusi asju Piibli kohta nendest faktidest.

Viljakogumine

Egiptuses oli piisavalt toitu, sest Jumal oli ilmutanud Joosepile vaarao unenäo tähenduse. Vaarao andis Joosepile ülesande kõigil seitsmel, rikkaliku saagi aastal varuda vilja terves riigis.

Näljahäda

Näljahäda on väga suur toidupuudus, mis puudutab paljusid inimesi suurel maa-alal. Jaakobi perekond oleks nälga surnud, kui nad poleks leidnud kohta, kust toitu juurde osta.

Joosepi ees kummardamine

Vennad külastasid Egiptuse valitsejat, kelle ülesandeks oli vilja müümine. Nad ei osanud aimatagi, et see valitseja, kellele nad kummardades austust avaldavad, on nende ammukadunud vend Joosep – nii täitus unenägu, mille Joosep nägi kaua aega tagasi!

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks

1. „Joosep tundis oma vendi, aga nemad ei tundnud teda.“ 1. Moosese 42:8

2. Jaota lapsed rühmadesse ja mõelge välja tegevused, mis salmi eri osi illustreerivad. Võib mõelda välja liigutuse või tegevuspildi iga sõna jaoks selles salmis.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Abivahendid: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

1. Laulge üheskoos, ülistades Jumalat.
2. Kui on võimalik, siis lase laulul edasi kõlada järgmiste tegevuste taustaks.

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com arutelu ajal

Suur Piibliseiklus julgustab lapsi küsima küsimusi iga piibliloo kohta. Oluline on, et lapsed küsiksid seda, mida nad *tegelikult* tahavad teada. Pühapäevakooli õpetajal (vanematel, vanavanematel, õdedel-vendadel, juhtidel, sõpradel vms) tuleb siis nendele küsimustele vastused leida. Osa küsimusi ja vastuseid on ära toodud ka internetis www.suurpiibliseiklus.com.

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

Oma küsimusi ja vastuseid palume jagada ka teistega saates need meiliaadressile info@avatudpiibel.ee

www.suurpiibliseiklus.com. Lastele teeb see jagamine arutelu põnevamaks ja vahetumaks. Samalt veebilehelt on võimalik leida ka üle maailma teiste laste küsimusi ja vastuseid nende küsimustele.

3. Teiste küsimused

Loe, millest rääkisid Anna ja tema ema Carolyn, kui nad seda piiblilugu koos lugesid.

11-aastane Anna elab Keenias ja on misjonäride laps. Anna tahtis teada: „Miks Joosepi vennad teda ära ei tundnud, kuigi Joosep tundis nemad ära?”

Küsi oma rühma lastelt: „Kuidas teie vastaksite Anna küsimusele?”

Ka siin võid jagada suurema rühma väiksemateks gruppideks, et igaühel oleks võimalik sõna võtta.

4. Teiste vastused

Anna ema Carolyn vastas: „Vennad müüsid Joosepi orjaks, kui ta oli teismeline. Nad arvasid, et ei näe teda enam kunagi, ammugi mitte Egiptuse valitsejana. Ta oli suureks kasvanud ja riides nagu egiptlane – see erines täielikult ettekujutusest, mis vendadel temast oli. Ilmselt olid vennad ka hirmul, kui Joosep neid küsitles, nii et nad ei suutnud selgelt mõelda.”

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Anna küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee.

Proovi järele...

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: Piiblid

1. Räägi lastele: mõnikord tundub, et halvad asjad juhtuvad ilma nähtava põhjusega. Joosepiga juhtus palju kohutavaid asju. Osad pereliikmed vihkasid teda, vennad müüsid ta maha, ta pandi mitmel korral süütult vangi jne.

2. Kõige selle keskel oli Jumalal üks plaan. Joosepi vangisoleku ajal, muutis Jumal ta unistajast unenägude seletajaks ja päästis nii näljahäda ajal tema kaudu palju inimesi. Ja Jumal oli Joosepiga kogu aeg.

3. Mida võis Joosep sellest kõigest arvata? 1. Moosese 50:20: „Te mõtlesite küll mu vastu kurja, aga Jumal pööras selle heaks, et teha, mis tänapäeval ongi tehtud: hoida palju rahvast elus.“, ütleb ta, et Jumal tõi halvast olukorrast esile hea.

4. Lugege koos Roomlastele 8:28: „Ent me teame, et neile, kes Jumalat armastavad, laseb Jumal kõik tulla heaks – neile, kes on tema kavatsuse kohaselt kutsutud.“ Isegi kui juhtuvad halvad ja kurvad asjad, on Jumal sind aitamas ja muutmas, nii et ühel päeval sa näed, kuidas halvast olukorrast on head asjad esile tulnud. Jumal ei jäta sind iialgi maha – mitte kunagi!

Loovtegevus

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga; kuidas saame aidata näljahäda käes vaevlevaid inimesi

Abivahendid: taldrikud, juustuviilud, lihtsad soolased küpsised

1. Räägi lastele, et Joosep ja tema pere elasid väga ammu, aga näljahäda võib olla tänapäevalgi. Küsi lastelt, kas nad teavad mõnda maad, kus ka praegu näljahäda on.
2. Seleta, et nendes maades tegutsevad heategevusorganisatsioonid, kes aitavad inimestel näljahädast hoiduda ja viivad abi ka näljahäda ohvritele. Lapsed võivad juba teada mõnd sellist organisatsiooni või toetab teie kogudus mõnda organisatsiooni või üksikisikut, kes teeb tööd näljahäda leevendamiseks.
3. Tee ettepanek koguda raha näljahäda leevendamiseks, müües koguduseliikmetele suupisteid. Valmistage hulk „külluse küpsiseid” (terved küpsised, millele on asetatud juustulõik) ja „näljaküpsiseid” (küpsisetükid ilma juustuta).
4. Lase lastel täita taldrikud pooleldi „külluse küpsistega” ja pooleldi „näljaküpsistega”. (Järgige seda tehes hügieeninõudeid.)
5. Müüge küpsiseid teistele inimestele kirikus. Kõikidel küpsistel peab olema sama hind. Seletage ostjatele, et mõlemad maksavad sama palju, sest toidu kättesaadavus maailmas on ebaõiglaselt ebavõrdne.
6. Täna lapsi, et nad aitavad teisi inimesi neid küpsiseid valmistades ja müües, nagu ka Joosep aitas oma vendi.
7. Saatke müügist saadud raha mõnele kristlikule heategevusorganisatsioonile, kes tegeleb näljahäda leevendamisega.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

1. Tuleta lastele meelde, kuidas Jumal kasutas Joosepit, et aidata Egiptuse inimesi. Kas lapsed tahavad, et Jumal kasutaks ka neid?
2. Võtke vaikne aeg ja rääkige Jumalaga sellest.

Kolmanda seikluse palveaeg

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

1. Jätkake „Joosepi elu ajajoone” koostamist, millega alustasite eelmisel tunnil (või alustage selle tegemist sellel tunnil, alustades selle koostamist piibliloost „Müüdnud!”). Seda võib teha igaüks eraldi, aga ka väikestes gruppides, esitades kogu info suure plakatina.

2. Joonistage lihtne graafik, mis kujutab Joosepi elu kõrg- ja madalpunkte. Kõik algas kõrgpunktiga, kus ta oli oma isa lemmikpoeg (1. Moosese 37:3), kuid peagi saabus madalpunkt, kus ta müüdi orjaks. Siis taas kõrgpunkt, kus ta oli Pootifari vara valitseja (1. Moosese 39:4), ja peale seda madalpunkt, kus Joosep pandi vangi (1. Moosese 39:19), ning siis väga kõrge punkt, kus Joosepist saab kogu Egiptuse valitseja.

3. Tuleta lastele meelde, et Joosep teadis, et see kõik oli osa Jumala plaanist. Jumal lubas Joosepil minna Egiptusesse, et ta saaks päästa oma perekonna ning sellega kindlustada selle täitumise, mida Jumal oli tõotanud Aabrahamile ja tema järeltulijatele.

4. Rõhuta, et Jumal suutis ja halvad olukorrad heaks pöörata. Ta suudab seda ka praegu!

5. Räägi lastega sellest, mida nad tahavad oma elus korda saata ja kelleks saada. Kuula neid ja tunne huvi nende soovide ja püüdluste vastu. Kinnita neile, et Jumalal on nende tuleviku jaoks plaan ja Jumal on nendega läbi kogu nende elu, just nii nagu ta oli Joosepiga.

6. Palu laste tuleviku pärast, et Jumal oleks nendega ja kasutaks neid oma eesmärkide täideviimisel.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.

2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.